

szereposz-
al. Oetrócy
al. Rendés.
zat 10.)
állépésével.
helyarákchl.
1.)
gyi István
12.)
árak. Soro-
ette repriz.
pése. Napi-

ó

!

só áron.

- diák
- ... 45
- ... 160
- ... 106
- ... 175
- über
- ... 72
- ... 80
- a:
- ... 45
- ... 45
- ... 120
- jud.
- ... 80
- ... 88
- ... 72
- ... 42
- ... 35
- ... 88
- ... 45
- ebr.
- ... 80
- ... 45
- ... 40

ora) 75
... 155
... 132
nek) 68

át
HER
2.
1300

Szerkesztőség, kiadó
hivatal és nyomda:
Kolozsvar, St. Baron
utca (Brassai-utca) 10.
Telefon:
Szerk. és kiadóhivatal
9-77
N. Sz. — — — 2-28
Egyes szám ára pályá-
száron és vidéken 5 lej
Budapestben is 5 lej

Dr. Ramasetter Róbert
Budapest
Diszkrét 2. II. 8.

KELET

ESZDŐ-POLITIKAI-NAPILAP

Luciu.

ELOFIZETESI ÁRAK

Romániában	
Egész évre	1150
Félévre	600
Negyedévre	320
Egy hónapra	110
* Csahszlovákiában	
Egy hónapra	Ck 40--
Egyes szám	3--

1927 szeptember 10 Szombat

Ciuj-Kolozsvar * X évfolyam * 206 szám

5687 Elul 13

A bátor lett külügyminiszter

A Népszövegről annyit irtak már a lapok, hogy az emberek elunták olvasni. Unalmuknak azonban nemcsak ez az oka, hanem elsősorban az, hogy a Népszövegről eddig semmi hasznát nem vették azok, akik valamit vártak tőle: a kis nemzetek és a kisebbségek. Minden kritikai érzékű ember tudja, hogy a népszövegről tanácskozások amolyan frázis-gyárak, ahol állandóan a békét hangoztatják, persze azok, akik közben vígan készülnek a háborúra.

Eddig azonban a Népszövegről fentartó és almentáló nagyhatalmak hipokriziséről csak néhány bátorollu újságíró emlékezett meg; politikusok csak az utóbbi időben vették maguknak a bátorságot, hogy kritikai megállapítást tegyenek a legnagyobb sóhivatal munkájáról, amelyet a történelem ismer. Jovenel és Lord Róbert Cecil köntörfalazó, inkább sóhajokkal, mint harci kedvvel telezsztatott nyilatkozatai után végre elhangzott az első bátor szó: Zeelen lett külügyminiszter ajkairól, aki heves filippikájában megállapította, hogy a Népszöveg jöttányit nem tett eredeti hivatása betöltésére, arra, hogy a béke öre legyen, sőt épen ellenkezőleg: tudomásul vette és veszi, hogy a nagyhatalmak fegyverkezése máris elérte a békebeli nivót s rövidesen túl is szárnyalja azt.

Ezek után nem csoda, hogy Briand, Chamberlain és Stresemann a legnagyobb ellenszennel viselkednek a holland, svéd és lengyel delegátusok javaslatával szemben, mely azt célozza, hogy a Népszöveg ne a háborút, hanem a békét szervezze meg és minden háborus lépést, jöjjön az akár Anglia, akár Franciaország részéről, minden körülmények között törvénytelennek minősítsen.

Zeelen lett külügyminiszter feltétlenül megérdemli a „bátor” jelzőt, mert amióta a Népszöveg fennáll: a kis nemzetek arra voltak szoktatva, hogy kegynek tartás, ha megjelenhetnek Genfben és kezét szoríthatnak a „nagyokkal”, akik kimerik Európa új sorsát, amely semmiesetre sem megnyugtató sors. A Népszöveg körül egy új középkori vazallus-szellem alakult ki, valóságos hűbéri reneszánsz, mely a kis államokat akként vonta büvkörébe, hogy egy megtisztelő látszat kedvéért, — hogy tudniillik nekik is szavuk van a világ intézésében — vak engedelmességre kötelezte őket és elnyomta bennük a kikivánczó kritikai szellemet.

A látszatok azonban sohasem tartósak, előbb-utóbb kiderül róluk, hogy csaláson és hazugságon alapulnak. A kisállamok, főleg pedig az északiak, amelyeket általában a józanság jellem, végre is rájöttek, hogy ez a hűbéri szolgálata az egzisztenciájukra megy, mert szolgálataik és engedelmességük fejében semmit sem kapnak, legföllebb az állandó bizonytalanság keserű örömeiben részesedhetnek, melyet a nagyhatalmi fegyverkezés örülete alakít ki közöttük.

Eddig hallgattak és türetek a Népszöveg másodrendű bolygói, de végül is megelégtették a dicsőséget s most felláztak. Kimondták, hogy nem akarnak egy hamisfényű nap sugárában sütkérezni, mely nem világít, nem melegít, legföllebb megtéveszt. A kisállamok rájöttek, hogy a háboru réme elsősorban őket fenyegeti, rájöttek a kis halak reális filozófiájának igazságára, amely szerint a nagy halak — amikor étvágyuk szottyan erre — egyszerűen felfalják őket, még pedig népszövegről segédlettel. Ebből a megfigyelésből önként következik a kishatalmak békevágya és még önkéntelenebbül a nagyhatalmak hipokrizise. Ez: a hipokrizis és a valódi békevágy mérkőzik Genfben, hogy milyen eredménnyel, azt ma még nem lehet tudni. Valami sok jót nem lehet remélni, az bizonyos.

Az angol szakszervezetek kongresszusa kimondotta, hogy megszakít minden összeköttetést a szovjet-szakszervezetekkel

London, szeptember 9. Az angol szakszervezetek kongresszusa majdnem 2 millió szavazattöbbséggel kimondta, hogy megszakít minden összeköttetést a szovjetszindikátusokkal. A szakszervezeti tanács a javaslata 2 millió 551 ezer szavazatot kapott 630.000 szavazat ellenében. E javaslat főindoka az a sértő terv volt, amely az edinburgi kongresszushoz érkezett Dagadoffnak, a szovjetszindikátusok szövetsége főtákarának aláírásával és

amelyben azzal vádolja a Tradeunionok főtanácsát, hogy elárulta az angol munkásokat és szabotálta az általános sztrájkot. A tervirat Macdonaldot, Thomast, Clynt és a munkáspárt többi vezetőit áruolónak kvalifikálja, mert elhittetik a munkássággal, hogy a parlament megoldhatja a munkások kívánságait.

A szakítást egész angol sajtó kivétel nélkül helyesli.

A német delegáció egyhangulag a lengyel javaslat ellen foglalt állást

Románia részére elfogadható megoldást nyer az optánsör. Apponyi beszéde a Népszöveg ülésszakán. Vandervele beszéde a genfi egyezményről

(Genf, szeptember 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Népszöveg szeptemberi ülésszakának középpontjában a tegnapi nap folyamán is a lengyel javaslat és a magyar-román optánsör állott. Utóbbival kapcsolatban tegnap délelőtt fontos tanácskozás folyt Briand francia külügyminiszter, Titulescu és Vintila Bratianu között. A tanácskozások folyamán, hír szerint, az a megállapítás jött létre,

hogy az optánsör ügye Románia számára elfogadható megoldást nyer.

A délutáni ülésen Valdemaras litván miniszterelnök beszélt a béke megszervezéséről, amely a Népszöveg első feladata kell, hogy legyen, mert a háboru veszélye Kelet Európában különösképpen aktuális.

Valdemaras után Ambró, a svéd kamara elnöke mondott nagyhatású beszédet, amelyben szigorú kritika alá vette a nagyhatalmak működését, amelyek teljesen egoisztikus jellegűek és a kisállamok érdekei ellen irányulnak, amelyeket a Népszöveg nagyhatalmi tagjai rendszerint fait accompli elé állítanak. Valdemaras és Ambró támadására Politis görög delegátus vette védelmébe a Népszöveg tanácsát, kifejtve, hogy a Népszöveg alapját képező elvek halhatatlanok, csak nem érkezett még el az ideje a megvalósításnak.

Ezek után Apponyi Albert szólott hozzá az általános vitához, aki hangsúlyozta, hogy a kisebbségek asszimilálása csak úgy mehet végbe, ha az illető kisebbség továbbra is megőrzi kulturális sajátosságait. A lengyel javaslatl kapcsolatban és a lezserelési bizottság jelentését illetően, Apponyi szerint a jelentést új szöveggel kell elkészíteni, mert ennek több határozata azokon az egyenlőtlenségeken alapul, amelyek a népek életében nem maradhatnak tartósak. A legjobb konzervatív politika a tartós fejlődés politikája, tehát azoknak a vezéreknek, akik a népek egyetemének akarnak parancsot adni, soha sem szabad szem elől téveszteniök az eltéréseket, amelyek az anyagi jogok, a pozitív jog és az igazság állandó eszméje között felmerülhetnek.

Apponyi beszédének végén még hangsúlyozta, hogyha összehasonlítjuk az utolsó évek fejlődésének aktív és passzív oldalát, úgy az aktív oldalán legtekintélyesebb érték a gazdasági értekezlet sikere, valamint a locarnoi paktum, mely bátor férfiak erőfeszítésének érdeme.

A passzív tételek sorában elsősorban az a hiányos eredmény foglalt helyet, melyet a Népszöveg a kisebbségek

védelmében végez és a lefegyverzési törekvés eredménytelenségei.

Apponyi beszédét Chamberlain angol külügyminiszter részéről nagy izgalom előzte meg, mivel úgy értesült, hogy Apponyi a birtokperrel is fog beszélni. Chamberlain főtákarja utján kérte fel Apponyit, hogy álljon el szándékától, mert ellenkező esetben a birtokper megvizsgálására alakított bizottság előadói tisztjéről kénytelen lesz lemondani. Apponyi emiatt a birtokper kérdését mellőzte beszédében.

Egyébként bizonyosra vehető, hogy a magyar-román birtokper ügye a jövő héten napirendre kerül. A magyar kormány, hír szerint, azt fogja kívánni, hogy a Népszöveg utalja át az ügyet a hágai nemzetközi törvényszékhez.

Genf, szeptember 9. A német delegáció még a tegnapi nap folyamán megkapta a háboru kizárására irányuló lengyel határozati javaslatot módosító indítványt, melynek magva nem különbözik az eredeti lengyel javaslattól.

A német delegáció egyértelműleg a lengyel javaslat elvetése mellett foglalt állást, azzal a megokolással, hogy a javaslat gyengítene a locarnoi paktumot,

amelynek kapcsán Briand és Chamberlain kijelentették, mikor a lengyel javaslatot először kifogásolták, hogy a locarnoi paktum minden biztosítékot megad a németek magatartására vonatkozólag, úgy nyugaton, mint keleten.

Genf, szeptember 9. A főbb delegátusok között a lengyel javaslatokkal kapcsolatban magántárgyalások folynak. Stresemann és Chamberlain között megállapodás jött létre egy újabb formuláról, mely szerint minden állam kötelezi magát minden békés eszköz kimerítésére, mielőtt háborus intézkedéseket léptetne életbe.

Genf, szeptember 9. A Népszöveg mai ülésén Vandervele belga külügyminiszter szólalt fel, aki beszédében hitvallást tett az 1924. évi genfi egyezmény mellett. Panaszt emel emiatt, hogy az államok még ma is gyözkre és legyőzöttekre oszlanak. A népek abban a pillanatban le fognak szerelni — mondotta — mihelyst biztonságban érzik magukat. Ez esetben el fognak tűnni az egyenlenségek, amelyekről az egyes államok annyit panaszkodnak. Ekkor aztán a népek más módon is dönhetnek a vitás kérdésekről, mint a fegyverek erejével.

Utána Cavazzoni olasz delegátus beszélt, mely után a lengyel javaslatot beterjesztették a Népszöveg elé.

Kézimunka Sipos-nál

végeladás

Cluj, Calea R. Ferdinand 8.

A kézimunkákkal végleg felhagyok! Előrajzolt, kezdeti és kész kézimunkákat, kelim anyagokat stb. stb.

30 százalékkal olcsóbban

árusítok. Nordisch hárászt 7 leiért, berliner hárászt 9 leiért végleg kiárusítom. A többi kézimunka árút is ilyen olcsó árban árusítom **mig a készlet tart.**

A belügyminisztériumban nem tudnak a készülő kisebbségi törvényről

Végleg megbukott a kisebbségi vezérigazgatóság terve

(Bucuresti-Bukarest, szeptember 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) A lépcsőházat körülölelő folyosóra három ajtó nyílik. Először az első ajtón kopogtatunk. Egy szőke erdélyi fiú áll őrt Tatarescu miniszter szobája ajtaján.

— Nincs itt a miniszter ur, ma nem is jött be a hivatalába.

Most szerencsét próbálunk a lépcsőház másik oldalán.

— Franasovici miniszter ur ötnapi szabadságra utazott, benne volt minden újságban.

Most Duca miniszter ajtaján próbáljuk ki szerencsét.

— A belügyminiszter ur ma senkit sem fogad, a szakrefensekkel dolgozik, még a liberális képviselő urak sem juthattak be hozzá.

És ilyenkor, mikor az újságíró előtt nem nyílnak fel a miniszteri ajtók, mint utolsó vigasz marad a belügyminisztérium secretar-generalja.

A vezértitkár Duca és Franasovici miniszterek szobája közötti nagy tanácssteremben rendezte be hivatalát. Egy huszonnégy személyre berendezett zöld posztóval leborított tanácskozási asztal az íróasztala és hogy egy ilyen secretar generalnak mennyi dolga lehet, az jelzi legjobban, hogy ez a harminc négyzetméternyi területű íróasztal tele van aktákkal, levelezésekkel dossziókkal.

A vezértitkár a nagyon elfoglalt emberek türelmetlen mozdulatával fordul felénk.

— Kérem vezértitkár ur, mi igaz azokból a hírekből, mely szerint a kormány egy kisebbségi vezérigazgatóságot akarna felállítani, a belügyminisztériumból kapott értesülésünk szerint már ez állásra kijelölt személyek nevére is szó volt?

A vezértitkár a következőket mondja:

— A kisebbségi vezérigazgatóság tervéről igen nagy meglepetéssel értesült a kormány az erdélyi lapok cikkei után, én kijelenthetem, hogy nem tudok erről a tervről és sem arról, hogy a kormány foglalkozna ezzel a kérdéssel.

Most feltesszük a következő kérdéseinket:

— Franasovici miniszter ur nyilatkozata szerint a belügyminisztérium a régi Marzescu-féle állampolgársági törvény revízióján dolgozik, milyen stádiumban van ez a revíziós munka?

— Egyelőre még Franasovici ur tanulmányozza a kérdést, kétségtelen az, hogy e törvény revíziójának megjött az ideje, mert voltak bizonyos esetek, melyek joggal magára hívták a revízió szempontból a figyelmet. Ha Franasovici miniszter befejezte tanulmányát, akkor fog dönteni a minisztérium.

— Az Averescu-kormány idején sokat hallottunk az új közigazgatási törvényről, történt-e valami intézkedés a kormány részéről ez ügyben?

— Ezt a kérdést mi egyelőre levettük a napirendről, ezt megtehettük annál is inkább, mert az előző kormány alatt is csak tanulmányozás stádiumában volt ez a kérdés, a többi nagyszabású ügyek miatt háttérbe szorult ez a kérdés.

— Mikor hirdetik ki népszámlálás eredményét? — kérdeztük.

A közoktatásügyi miniszter elvben hozzájárult a Baritiu liceum extrabudgetáris szekciójához

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Beszámoltunk már azokról a tárgyalásokról, amelyeket a kolozsvári zsidó hitközség tanügyi bizottsága folytatott Candrea tanügyi inspektorral a kolozsvári Gheorghe Baritiu liceum mellett felállítandó extrabudgetáris zsidó szekció ügyében. Akkor megírtuk, hogy Candrea inspektor személyesen viszi le a hitközség tanügyi kuratóriumának ezirányú kérését.

Candrea inspektor ma visszaérkezett Bukarestből és kijelentette, hogy Anghelulescu közoktatásügyi miniszter elvben elfogadta a javaslatot és most azt alapos vizsgálat tárgyává teszi, mivel Erdélyben még eddig extrabudgetáris szekciókat nem létesítettek. Ugyanebben az ügyben ma Bukarestbe utazott Pteancu kolozsvári tanügyi vezérfelügyelő, aki a múlt évben a Tarbut érettségi vizsgáinak alkalmával a vizsgáztató bizottság elnöke volt és így a Tarbuttal kapcsolatos viszonyokról tökéletes tájékoztatást tud nyújtani. Valószínű, hogy a miniszter Pteancu vezérfelügyelőt fogja megbízni a szekció szervezési munkálataival és az extrabudgetáris szekcióra vonatkozó miniszteri rendeletnek alkalmazásával. Ez a rendelet előírja, hogy az extrabudgetáris szekciókat az állam kezeli és annak fentartását a beiratkozott tanulók kell, hogy biztosítsák. A szekciónak tanulói épen olyan arányban részesülhetnek tandíjkezdvevényben, mint az állami iskola

— A népszámlálás adatainak lekontrollálás megtörtént és most dolgozunk a beküldött összegezésén és azt hiszem, hogy két hét múlva már abban a helyzetben leszünk, hogy az adatokat nyilvánosságra is hozhatjuk.

— Utoljára hagytuk vezértitkár ur, a legfontosabb kérdést, mely legjobban érdekli Erdély kisebbségi közönségét, mi van a Duca-féle kisebbségi törvénnyel? Igaz-e, hogy Duca miniszter ur a kisebbségi vezérekkel megbeszélte találkozást elhalasztotta? Mennyire haladt Duca miniszter ur a törvénytervezet kidolgozásával?

— Én annyit mondhatok, hogy tudom, hogy e kérdés Duca miniszter ur kezében van, ő tanulmányozza azt, azonban arról nem tudok, hogy a kisebbségi vezéreket magához hívta volna. De különben várjanak az urak...

A vezértitkár bement Duca szobájába és amikora néhány perc múlva kijött, újra odafordult hozzánk.

— Igen, csak azt mondhatom, hogy Duca miniszter ur foglalkozik ezzel a kérdéssel, azonban még nem hívta meg a kisebbségi vezéreket, lehet hogy alkalmat fog adni a kisebbségi vezetőknek is, hogy elmondják véleményüket e kérdésben.

A vezértitkár félszemmel az ország legnagyobb íróasztalára vet egy pillantást, és ezzel az interjú véget ért.

növendékei, de az iskola fentartására szükséges összegeket ebben az esetben más oldalról kell előteremteni.

Ismeretes, hogy a kolozsvári zsidó hitközség ígéretet tett arra, hogy a szegény tanulók tandíjának kiegészítéséhez havonta 10—15 ezer lejfel fog hozzájárulni. Az extrabudgetáris szekció növendékei nem tartoznak bizonyos iskolafentartási díjakat fizetni. Amint már megírtuk, a tanulók meg fogják tarthatni a szombatot és ünnepeket olyanformán, hogy irni és rajzolni e napokon nem kötelesek. Ehelyett hittan és énekórák lesznek.

Annak ellenére, hogy a miniszter nem hozta meg végleges döntését, a beiratkozások már tegnap megkezdődtek és azon a negyvenötven tanulón kívül, akik a Gheorghe Baritiu liceum román szakára beiratkoztak, már az extrabudgetáris szekciónak is majdnem megvan a kellő számu növendéke arra, hogy megnyíljon. Pteancu vezérfelügyelő hétfőn érkezik meg Bukarestből és akkor hozza magával a miniszter végleges döntését is.

A Gheorghe Baritiu liceum igazgatósága arra kér fel bennünket, hogy caféljuk meg egyik kolozsvári lapnak azon közleményét, hogy ugyanakkor, amidőn a román tanulók 2000 lej tandíjat fizetnek, a zsidó növendékek 6000 lejt kötelesek fizetni. A 6000 lejes tandíj csak az extrabudgetáris szekcióba iratkozott növendékekre vonatkozik.

A sorsjegy érvényes 1981-ig
Évente 3 huzás

Ingyen

A sorsjegy érvényes 1981-ig
Évente 3 huzás

3%-os kamatozó állami sorsjegyet kap,
amelylyel 600.000 lejt nyerhet már ez év szeptember havában minden vevő, kabát- vagy öltönyvásárlásnál

DIAMANTSTEIN LÁZÁR

női- és férfi-konfekció áruházában Cluj, Calea Regele Ferdinand 25. (a Főpostával szemben) ahol a legújabb divatu őszi és téli női kabátok, szőrme bundák, seal-plüss kabátok a legolcsóbban beszerezhetők.

Külön osztály férfi öltönyökben és angol szövetekben

Höfer gyermekhiatópor csak lila dobozban valódi

Figyelem!

אנדרלונג

Egy garnitúra diszkötéses mac... 300 lei. Egy szép nagy Talesz felszerelve 500 lejtől 900 leiig. Egy bőrkötésű megyasszonyi imakönyv 550 lei. Minden rituális cikk-bei kiadási árak. Postán azonnal szállítok. — Teljes tisztelettel

Anton Rosenzweig, Cluj P. M. Viteazul 37-38 zsidókönyvkereskedő

Figyelem!

Ügyeljen a névre

Ne his

Ve

nt

Óvás! O...
to...
deti es

Al

védjeggyel e...
és lámpa-alka...
angol csom

Hétév
tem

(Cluj-Kolozs tudósítójától.) A harmadik szekció gacean Sándor templomablási Maria a felesége Nicolae által a vádjá alatt. Pogévek óta fosztogát kirabolta a tdeai, alsólunai, likus templomok lejt értékű ezüst Russu Veronika, vádlottak állottak gaceanunak a ra

az új

Stephen V

(Bazel, szept tojától.) A kong legutóbbi ülésén dott le. Stephen javasolta, hogy litsanak össze, a teljesítésére von Javaslatát azzal Angliában élő v desben nem dol az amerikaiak.

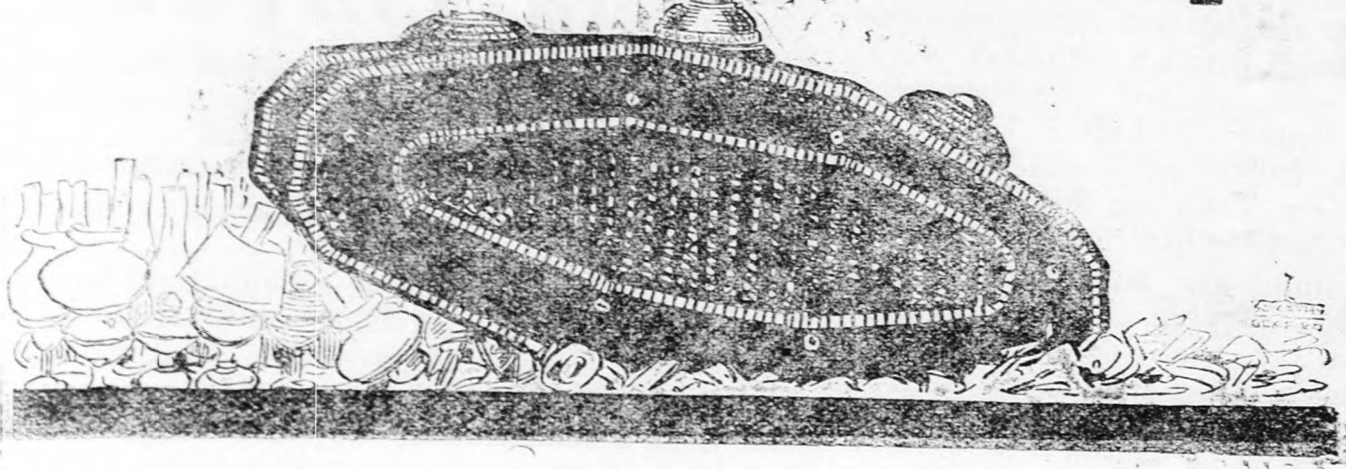
Az amerikai ságban azonban vaslat ellen fogl letette a bizotts a termet. Ugy Wiesbadenbe ut kongresszus tov

A nyolcadik felolvasása után beszédben ismer alapelveit és pro ben az ujjáépít választott, később az ujjáépítés jö lyozta, hogy a o hatatlanul szüke

Ne hisérletezzen!

Vegyen
mindjárt

Aladdin
lámpát!

Óvás! Óvakodjunk a silány utána-toktól, az eredeti csak az

Aladdin

védjeggyel ellátott lámpa és lámpa-alkatrész, valódi angol csomagolásban.

Az Aladdin lámpa 94% levegővel és 6% petroleummal, 80 gyertyaerősségű, hófehér, egyenletes izzófényt áraszt. Nem kell levegőt préselni (pumpálni), sem robbanóanyagot (spiritusz, benzín) előmelegíteni. Zajtalan, szagtalan, nem kormoz. Könnyen kezelhető, gyermekekre is nyugodtan rábízható. Minden alkatrésze egyszerű, könnyen cserélhető. Kiállítása szép és elegáns. Tűz- és robbanásmentes, égő állapotban is veszély nélkül hordozható. Anyagfogyasztása minimális, a beszerzési árat rövid használat után amortizálja. A lámpák kifogástalan működéséért öt évi gyári szavatosságot vállalunk.

Ingyenes ismertetőt bérmentve küld a romániai vezérképviselőt:

Román Aladdin Kereskedelmi Rt. Timisoara Strada Gen. Joffre 4.

Hétevi kényszermunkára ítélt egy hétszeres templomrablót a kolozsvári törvényszék

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt tárgyalta a törvényszék harmadik szekciója Decusara bíró elnökségével Pogacean Sándor 51 éves borsai földműves hétszeres templomrablási ügyét. Pogaceanun kívül Stana Maria a felesége, Russu Veronika és Corpodeanu Nicolaie által a bíróság előtt, ez utóbbi gazdaság vádjá alatt. Pogaceanu ellen az volt a vád, hogy évek óta fosztogatja a környék lakosságát, azonkívül kirabolta a badestii, szentmártoni, macskási, ki-deai, alsólunai, dobokai és padurenii görögkatolikus templomokat, ahonnan több mint 200 ezer lej értékű ezüst relikviákat lopott el. Stana Mária, Russu Veronika, akik mint harmad- és negyedrangú vádlottak állottak a bíróság előtt, segítettek Pogaceanunak a rablásokban. Az ügyész szigorú bün-

teszt kért a különben erkölcstelen életű templomrablót ellen, aki képes volt évek hosszú során fosztogatni a környék lakosságát és a templomokat, anélkül, hogy rájöttek volna.

Dr. Nistor védő enyhítő körülményeket sorol fel a vádlottak mellett és különösen Corpodeanu Nicolaie gazdaságát igyekszik bizonyos enyhítő körülményekkel igazolni. A bíróság ítélethozatalra vonul vissza és néhány perc múlva kihirdeti az ítéletet, mely szerint Pogaceanu Sándor fosztogatásért és hétredebéli templomrablásért hétevi kényszermunkával kell hogy bünhődjék, Corpodean Mihályt hat, Stana Mária négy és Russu Veronikát kéthónapi börtönre ítélték. Dr. Nistor védő a súlyos ítélet ellen felebbezést jelentett be a táblához.

Ruppin beszéde az ujjászervezés problémáiról

Stephen Wise elhagyta a kongresszust, merí nem fogadták el indítványát

(Bázel, szeptember 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kongresszus politikai bizottságának legutóbbi ülésén feltűnőként incidens játszódott le. Stephen Wise, a bizottság elnöke azt javasolta, hogy amerikai cionista delegációt állítsanak össze, amely Angliával a mandátum teljesítésére vonatkozó tárgyalásokat folytatná. Javaslatát azzal indokolta, hogy a cionizmus Angliában élő vezető egyéniségei ebben a kérdésben nem dolgozhatnak olyan szabadon, mint az amerikaiak.

Az amerikai cionisták megbízottai a bizottságban azonban — Lipsky vezetésével — a javaslat ellen foglaltak állást. Wise főrabbi erre letette a bizottság elnöki tisztségét és elhagyta a termet. Ugy hírlik, hogy dr. Wise nyomban Wiesbadenbe utazott és nem is vett részt a kongresszus további munkájában.

Polgárok és pionerek

A nyolcadik ülésen az ellenzéki deklarációk felolvasása után dr. Arthur Ruppin kétórás beszédében ismertette a palesztinai ujjáépítés alapelveit és problémáit. A beszéd első részében az ujjáépítés ellen felhozott kritikákra válaszolt, később pedig tárgyilagosan ismertette az ujjáépítés jövőbeli irányvonalait. Hangsúlyozta, hogy a chalucképzésre még ma is mulhatatlanul szüksége van az országnak. Mig a

középosztály teljesen rendezett viszonyokat kíván, mialatt ebben a rétegben a jólét és nyugalom iránti vágy uralkodik, azalatt a chalucok a legsúlyosabb viszonyok között is folytatják nehéz munkájukat. De nemcsak ez az egyetlen előnye a zsidó pionirnek. Ő az, aki legerősebb vára a hebraizmusnak. A polgárok azt hiszik, hogy sokkal különbül értenek mindenhez, mint a munkások, ami azonban nem állja meg a helyét. Palesztinában csak a munkás révén történhetik meg a pionirségről az önálló gazdaságra való átmenet.

— Felszólítom Önöket — mondotta a szónok — hogy teljes odaadással támogassák a chalucok mozgalmát. A mi ujjáépítési munkánk erősen hasonlít egy hadsereg felvonulásához. A mi tüzéségünk a mezőgazdaság és ennek az előhaladása határozza meg a többi ujjáépítési munka tempóját.

A vegyes gazdaság

Szónok ezután kihangsúlyozza, hogy Palesztina vegyes gazdasága a legátgondoltabb üzemi módszer. A kvucot ellen felhangzott kifogások sem állják meg mindenben a helyüket. Ezek a mezőgazdasági alakulatok a multban rendkívül sokat teljesítettek és későbbre is mezőgazdasági kiképzés szurrogátumául kell őket tekinteni.

Ezután behatóan foglalkozik a krimi kolo-

nizációs munkával és a görögországgal. Majd kitér a középosztályból származó elemek kolonizációjának problémájára és a következőket mondja:

— A mi kolonizációnkban nem lehet előnyére valakinek a középosztályhoz való tartozandósága, vagy mentalitása, ép oly kevésbé, mint ahogy nem lehet előnye a munkáselem proletárfelfogása. Nálunk döntő tényező egyedül az elhivatottság lehet. Eddig a pionirmunka időszakát éltük és az adományalapok korát, most azonban eljutottunk a normális munka és a kölcsöntöke alapján dolgozó periodusba. Egyetlen ut az ipar és a kézművesség felsegélyezése a hosszulejáratu kölcsön, amelyet eddig gazdaságunk ugyszólván teljesen nélkülözött. A kongresszust nem lehet bezárni mundaaddig, amíg a költségvetés a következő két esztendőre nem biztosítja egy iparbank létrejöttét a szükséges 100 ezer font sterlinggel.

375.000 font — ezer családnak

Ami a vám- és adókérdéseket illeti, Ruppin követeli, hogy a mandatárius hatalom egy külön állambiztost nevezzen ki Palesztina gazdasági helyzetének tanulmányozására és irányítására. Számadatokkal igazolja, hogy 375 ezer font költségen ezer családot, vagy 5000 lelket gazdaságilag egészséges alapokon lehet elhelyezni Palesztinában. Nagyon sajnálatos, hogy az exekutive adóssága az utolsó két évben megtízszereződött. Ez azonban onnan van, hogy az exekutívét mindenre felhasználják. Meg kell szünnie az állapotnak, hogy ez a fontos szervünk filantropikus feladatok megoldására használtassék fel.

Ruppin ezután az állami földéről beszélt. A kormány ebben a tekintetben nem felelt meg a hozzáfűzött várakozásoknak és a Népszövetséghez intézett jelentésében azzal exkuzálta magát, hogy előbb a földek általános kataszteri fölmérésére van szükség. Ez a fölmérési eljárás azonban rengeteg időt venne igénybe. Ruppin egy külön bizottság kiküldését javasolja azzal a feladattal, hogy vizsgálja meg, vajjon az állami földek jogi, vagy tényleges helyzete alapján előzetes kataszteri fölmérés nélkül nem adhatók-e át a zsidó telepéseknek.

Utána Usischkin referált a Nemzeti Alapról. Elveti Weizmann javaslatát, aki azt követeli, hogy a Nemzeti Alapot bizonyos formában kössék össze az exekutive hatáskörével.

Usischkin referátuma után hosszabb vita indult meg, amelynek azonban inkább kulturális jelentősége volt. Amerikai ortodox delegátusai ugyanis néhány vallási természetű követelést támasztottak, amelyeknek azonban a baloldaliak ellentmondottak.

Mottó:

Zongoravétel
bízalom dolga

Legnagyobb garancia erre az 58 év óta fennálló

Triska I. cég

kitűnő hárneve, mint egyetlen és legnagyobb szaküzlet Erdélyben. — Főrster világmárka vezérképviselője. — Zongorák kaphatók hosszabb részletfizetési feltétel mellett is. Cluj, Str. Saguna 14. Telefonszám 4-19.

Szörmeáru

és szűcsmunkák legelőnyösebben csak a Nagy József szörmeáru szalonjában szerezhető be. Főtér 10. az udvarban

Felmentettek egy kisleányt, akit a rendőrfőnök rövid szoknyájáért bíróság elé állított

Cluj-Kolozsvár, szeptember 9. Az Uj Kelet tudósítójától. Történt pedig az alábbi tanulságos história az urnak 1927-ik esztendejében, annak is 31-iki napján. Errefelé, nálunk már annyira és bágyadt ilyenkor az őszi nap melege, de a régi királyság végtelen síkjain még mindig teljes erővel tüzel a nap. Így történt azután, hogy Sieglér Fanny kisasszony, S. Sieglér bukaresti kereskedő egyetlen és becézett kislánya, aki alig 15-ik életévét tapossa, Piatra Niamtba menekült el rohonaihoz, a bukaresti asztfalt forrósága elől.

(Fannyka rövid szoknyája)

Fővárosi kislány volt ez a Sieglér Fanny és midőn divatosan és merészen rövid ruháskájában végigment a kisváros korzóján, bizony utána fordult a piatra-neamtii jeunesse dorée. Mint történetünkben röviden kiderül, nemcsak az aranyifjúság érdeklődését keltette fel Sieglér Fannyka, hanem — horribile dictu — a város szigorú rendőrfőnökét is. A rendőrfőnök is utánafordult és rövid tünődés után arra a meggyőződésre jutott, hogy Sieglér Fanny szoknyája mértéken felül rövidre van szabva.

Ez a szoknya túlságosan kurtá — állapította meg Piatra-Neamt lelkiismeretes rendőrfőnöke. Ettől a megállapodástól pedig a logika egyenes útján már csak egy lépés volt a konzekvencia levonásáig, hogy tudniillik a rövid szoknya sérti a közérköcsöket. Sérti a közmorált, sőt: egyenesen „merénylet a jöerköcsök ellen“, mint azt a büntető törvénykönyv 262. paragrafusa könyörtelenül előírja. A piatra-neamtii rendőrfőnök nem a meddő tünődés, nem a meditáció embere. A rendőrfőnök ur előkerített egy detektívét. És utasította, hogy a rövidszoknyájú kisleányt tartóztassa le.

(Letartóztatják Fannyt)

Sieglér Fannyt bekisérték a rendőrségre. Egyenesen a szigorú rendőrfőnök kabinetjébe. A rendőrfőnök pedig jegyzőkönyvet vett fel Sieglér Fanny merényletéről. A jegyzőkönyv pedig szól — mint azt a bukaresti lapok ironikus megjegyzések kíséretében közlik — a következő módon:

„Felvétetett augusztus 31-ikén, délután 3 órakor. Mi, C. Comsa, Piatra-Neamt rendőrfőnöke által. Ma délután 3 órakor, midőn Oica legénységi parancsnokkal a Lascar Catargi utcán a rendőrszemeket ellenőriztem, a Continental szállodával szemben egy kisasszonyt láttam, akinek annyira rövid szoknyája volt, hogy felkeltette a járőkelők figyelmét. Minden tulás nélkül megállapíthattam, hogy a szoknyából térden felül legalább 10 centiméter hiányzik. Beidéztem kabinetembe a kisasszonyt, aki kérdésünkre a következőket jelentette ki:

Sieglér Fannyknak hívnak. Nincs semmilyen igazolványom. S. Sieglér bukaresti kereskedő leánya vagyok és Piatrabán Bereu Abramoviciéknél lakom.

A szoknyát az édesanyám csinálta és ilyent szoktam viselni!

A szoknya olyan rövid volt, hogy a kisasszony le sem akart ülni a székre.

(Bíróság elé állítják)

A jegyzőkönyv felvétele után a letartóztatott Fanny Sieglér kisasszonyt maga az őparancsnok kísérette át az ügyészségre, ahol azonban

azonnal szabadlábra helyezték.

Az eljárás azonban tovább folyt ellene, mint-hogy „in flagranti“ tettenérésről volt szó, a gyorsított eljárásról szóló törvény értelmében szeptember 6-ikán már a piatra-neamtii törvényszék előtt kellett felelnie „bűnéért.“ Két jónévű bukaresti ügyvéd vállalta el Sieglér Fanny védelmét, aki ártatlan fekete szemével csodálkozva nézett körül a vádlottak padján. A főügyész vádbeszédében megállapította, hogy Sieglér Fanny cselekedete kimerítette a közérköcsök megsértéséről szóló 262. paragrafust. Ennuélfogva a bíróság megállapítására bizza a vádlott bűnösségének megállapítását. A védők dörgő filippikákat mondtak el a rendőrfőnök ellen, aki „pápább akart lenni a pápánál.“ És elmondták, hogy mikor manapság még a nagymamák is rövid szoknyában járnak, milyen neveléses egy alig 15 éves kislány ellen ilyen súlyos vádat emelni.

(Fannyt felmentik)

Sieglér Fannyt is kihallgatta a bíróság. És Sieglér Fanny kijelentette, hogy a szoknyát a mamája csinálta neki. És hogy a ba-

A „SPORT“

harisnya- és kötöttáruháiban hatóságilag engedélyezett általános

végeladás

van, Női és férfi harisnyákat, valamint intézeti

harisnyákat

rendkívül olcsón árusítok ki. Ne szeresse be addig szükségletét, míg olcsó áraitam meg nem tekinti

rátnoi is ilyen rövid szoknyát viselnek manapság.

A védők végül megállapították, hogy Sieglér Fannyka szoknyája nem Piatra-Neamt számára készült. Hogy ezt a szoknyát hordta mindenütt. És kérték végül, hogy bizonyítsa be a rendőrfőnök, hogy szeméremérzését megsértették.

A bíróság visszavonult ezután, nagyon röviden tanácskozott és felmentette Sieglér Fannykát a rövid szoknya viselésének vádjá és annak következményei alól. (k. r.)

Büntetett előéletű tisztviselő-jelölteket terjesztenek fel a pénzügyigazgatóságok kinevezésére

A pénzügyminiszter szigorú rendelete

(Bucuresti-Bucarest, szept. 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) A pénzügyminisztérium rendeletet küldött szét az összes pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben megállapítja azt, hogy a pénzügyigazgatók nem jártak el kellő gondossággal és alapossággal a tisztviselői kar rekrutálásánál s nem egyszer olyan tisztviselőket neveztetnek ki, akik erkölcsi szempontból súlyos kivánni valókat hagynak maguk után. Megtörtént az, hogy büntetett előéletű egyént terjesztettek fel kinevezésre, sőt olyat is, aki ellen bűnügyi eljárás volt folyamatban.

Megállapítja ezenkívül a rendelet, hogy egészségügyi szempontból sem jártak el mindenütt a pénzügyigazgatók a tisztviselők kiválasztásánál a kellő körültekintéssel. Alig van olyan pénzügyigazgatóság, amelynél ne dolgoznának különösen tudóveses tisztviselők. Ezek egyrészt veszélyeztetik kollegáik egészségét, másrészt pedig egy-két hónapi szolgálat után betegszabadságot kérnek, amelynek

folytos meghosszabbítására a törvény kötelezi a pénzügyminisztériumot. Így történik meg ezután, hogy a minisztérium évekig fizet tisztviselőket, anélkül, hogy a fizetésért legcsekélyebb ellenszolgáltatást is kapna.

E megállapítások következményeképpen a pénzügyminisztérium felhívja a pénzügyigazgatókat, hogy a tisztviselők felvételénél ne elégedjenek meg a kérvénnyel beterjesztett bizonyítványok egyszerű tudomásulvételével, hanem személyesen győződjenek meg a kérvényező egészségéről és erkölcsi magatartásáról. Felhívja a rendelet a pénzügyigazgatókat, hogy őrizzék ellen, hogy felvételt kérvényező tisztviselő minden szempontból megfeleljen a törvény által előírt követelményeknek és a rendelet végrehajtásáért, vagyis a minden szempontból kifogástalan szervezéséért a pénzügyigazgatókat teszik felelőssé.

Egy másik állami intézmény több főtisztviselője is bele van keverve a Monitorul Oficialnál történt panamámba

Szenzációs letartóztatások várhatók. Három bizottság és egy igazgató működik a munkaügyi minisztériumban — füllhegyek bevásárlására

(Bucuresti-Bukarest, szeptember 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) A naponta felfakadó panamabotránnyoknak és a közpénzek pocskékolásának nem akar vége szakadni. Arra az atmoszférára, melyben ezek a milliós visszaélések megtörténhetnek, igen jellemző a mai „Cuvantul“ azon híradása, hogy például a munkaügyi minisztériumban külön igazgatói szinekura létezik, amelyet egy Karpét neví ur tölt be. Karpétnek a feladata az, hogy írótlakat, papírt és nyomtatványokat szerezzon be a minisztériumnak. A bevásárlások számláit először a bevásárlási bizottság nézi át, majd az átvételi bizottság és végül a szállítások ellenőrzésére alakult bizottság. Csak-hogy — a lap szerint — van három-négy tisztviselő, akik

valamennyi bizottságban benne vannak, köztük maga Karpét igazgató is.

A bizottságok hetenként kétszer üléseznek és ezért mindegyik bizottsági tag mintegy 4-6 ezer lej napidiját kap havonta. Karpét igazgató is. Ami azonban még különösebb, a minisztérium rendszerint hónapokra látja el magát irodaszerekkel, illetőleg hónapokig nem vásárol, a bizottságok azonban rendületlenül üléseznek — napidijuk kedvéért. Pedig ezeket az ablakon kidobott havi és személyenkénti

4-6 ezer lejeget az adófizetők utolsó párnájának elárverezéséből hajtja be az állam.

Az ilyen szinekurákban és minden ellenőrzés, tehát felelősség nélkül működő emberek már ennél a helyzetenél fogva is könnyen belesodródhatnak a bűnbe, amint azt a „Monitorul Oficialnál“ történt panama is igazolja. Ennek a botránynak az aktái sincsenek még lezárva, mert a „Cuvantul“ értesülése szerint a „Monitorul Oficialnál“ lefolytatott vizsgálat szenzációs leleplezéseket eredményezett egy másik állami intézmény tisztviselőire nézve, akiknek letartóztatása küszöbön áll. A nyomozás a legnagyobb diszkrécióval folyik.

Követség korai vénség

Elhízás elleni szer a párisi Jodillon golyócska. Kis adag gátolja a hájasodást. Nagyobb adagok lefogyást idéznek elő. — Főszétküldési hely:

Dr. Biró gyógyszerész, Cluj.
Egy doboz ára 150 lej.

Hirdessen az Uj Keletben

61.000 drb. szappan

kerül eladásra augusztus 31-től szept. 10-ig a

Rózsa Royal

drogeriában, Cluj, Fötér 26. szám alatt.

Egy vevő csak 6 drbig vásárolhat. Viszontelárusítóknak ugyanazok az árak, mint a nagyközönségnek. — Figyelje a kirakati árakat.

A legújabb a legolcsóbb és a legjobb a **Hygienia** kelmefestő és vegytisztító üzeme Str. Cotița 1

HIREK

Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
 Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
 Szerkesztő: Marton Ernő.
 Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Szombat
 Szidra: Ki téce
 5687. Elml 13.
 1927. szept. 10.

Az ötödik évforduló

Az önmagára ébredt erdélyi zsidó ifjusági mozgalomnak ünnepe van. A szeretet, a fegyvelés és a cionizmus tiszta ideáljai ünneplik az életre való elhivatottság ünnepét.

A cionista ifjuság első munkára törő felhangolásában alakult legelső vidéki Barisszia, a marosvásárhelyi, ma ünneplő fennállásának öt éves évfordulóját és ekkor avatja a szervezet kedves formái között az alapító tagokat, az országos ifjusági szervezet zakkénjait.

A magát öntudatosan nemzetinek valló ifjuságunk, a Barisszia, jelentős stációhoz jutott el ennek a szép ünnepnek elérésével. Azt jelenti ez az évtized, hogy bevált az a sokszor hibázott és sokszor dicséret módszer, amely a Barissziában speciális erdélyi és speciális zsidó módon fejlődött ki. A külföldön egyre-másra ilyen rendszerrel alakuló lelkes ifjú gárdák működése már sokszor bizonyította be a szisztema helyességét. De az igazi bizonyíték a marosvásárhelyi Barisszia, amely az öt éves jubileumon büszkén tarthat seregszemlét alapító tagjai fölött. Meg tudja állapítani az elért eredmény boldog tudatával, hogy öt év előtt tíz lelkes ifjunak gerinces célkitűzése a munka során beigazolta az eszme igazát. A marosvásárhelyi Barisszia mindegyik alapító tagja a zsidó újjászületésnek örökre felesküdt ketonája lett.

Az első volt — a kolozsvári akadémiai Barisszia után — és ezzel adta meg az eszmét az országos szervezet kiépítésére. De magában az építés munkájában is oroszlanrésze volt. Az ő nevelése alakította meg a két legjobb ifjusági helyi szervezetet, a brassói és szászrégeni Barissziákat.

Az alapítók közül három Erec Jisráélben van és ők az élő bizonyítékai annak, hogy a Barisszia és Erec Jisráél között soha el nem szakítható lelki kapocs van.

A cionista világ most Bázelen üléselő parlamenti valószínűleg kolonizálni is fogja azt a kis kvucát, a „Kvucát Tal“-t, amelyet a vásárhelyi barissziánusok alapítottak meg. De bizonyítják az elszakíthatatlan összetartozást az ittmaradt tagok is, akiknek jórésze az országos szervezet irányításában is részt vesz.

Boldog érzés ez az ünnepi seregszemle, mert az alapító tagok közül egy sincs, aki az idők során ne bírta volna a zsidó tudás elérése és az Ösujorszag felépítése iránt önmagukkal szemben felállított nagyviramu munka tempóját.

Ők, a vásárhelyi barissziánusok igazolják ezzel az első barissziánus jubileummal, hogy az egymás iránti önzetlen zsidó szeretet, a szervezeti fegyvelés és a teljes cionizmus — a Barissziák harmas egysége — az igazi út, amelyen az ifjuság komoly eredményeket érhet el.

Az új zakkének pedig bizonyos, hogy olyan mélyen gyökereznek a zsidóságban, hogy soha semmilyen csalódás nem tántoríthatja őket el munkával telt fiatal életük tartalmat adó ideáltól. A sok emléken gazdag barissziánus-élet. Nagy ünnep ez az avatás. Ünnepe az egész erdélyi zsidó ifjuságnak, mely öt éven át szakadatlan lelkesedéssel és Erec Jisráél iránti szeretettel dolgozott, hogy öt év után megünnepelhesse a munkának örömmünnepét.

Ma elérkezett ez a nap. Az ifjuság lelkében ma talál gyökeret a munka produktív harmóniája. Boldog lehet az az ifjuság, mely ideális munkával tölti hétköznapjait, mert meg tudja érteni az ünnep áhitatos szentségét. (r)

— A Palesztinahivatal közleményei. A szeptember 2 án Constancából indult „Sinaia“ francia hajóval 135 kivándorló és turista ment ki Palesztinába. A kivándorlók száma az egyes kategóriák szerint a következőképp oszlik meg: „A“ kategóriából 2 (vagyono-ok), „C“ kategória 41 (munkások), „D“ kategória 39 (hozzátartozók), „G“ kategória 58 visszavándorlók, „H“ kategória 2 (turisták). Ezzel a hajóval utazott Rosenberg Cheskel, a központi Palesztinabizottság alelnöke is. A bizottság ezúton mond kiváló elvtársának Isten hozzádot és kíván sikereket új, nagy munkát és erőt igénylő életberendezkedéséhez.

— Meghalt Markus Loew, az amerikai mozikirály. Newyorkból jelentik: A napokban meghalt Newyorkban Markus Loew, a „Metro Goldwyn“ mozi-koncern elnöke 57 éves korában. Loew bevándorlott szegénysorsu zsidók gyermeke volt, aki gyermekkorában újságárusítással segített küzködő szülein. Tizenhétéves korában a zseniális fiu egy külvárosi hetilapot indított, majd amikor ezzel sem tudott boldogulni, Broocklinben kis színházat nyitott egy David Warfield nevű fiatalemberrel. A vállalkozáson valami kevés pénzt szerzett és akkor Adolf Cukorral, a Magyarországból elszármazott híres filmgyárossal társult egy szórmeüzletbe. Ekkor ismerték fel mindketten a mozi nagy fejlődésének lehetőségeit, eladták 1909-ben az üzletet és megindították a „Biográf“ című vállalatot, a amelyből a „Metro Goldwyn“ vállalat fejlődött. Loew, mint elnök az utóbbi időben 400 hatalmas mozi-színház felett rendelkezett az Egyesült Államokban, azonfelül Európában és Délamerikában vagy 70 mozit vallott magáénak. Három évvel ezelőtt Long Islandban egy palotát építtetett, amelynek egyedül telkéért 5 millió dollárt fizetett.

* Nem kell Amerikába, Angliába, Francia és Németországba menni, mert Kolozsvárt is láthat Box-mérkőzést folyó hó 10 és 11-én esti fél 9 órai kezdettel a Ref. főgimnáziumban. Páholy és földszinti ülés, állóhely és karzat áll rendelkezésére a m. t. közönségnek

Iskolaév kezdetére

gyermekének szövetet és vásznat kitünő minőségekben legolcsóbban

Heller & Molnár
 divat-nagyáruházában

Cluj (Kolozsvár), Calea Reg. Ferdinand 15. szerezen be.

- Sötétkék gyapju cheviot szövet leány iskolaruhára .. 170
- 140 cm. széles, erős gyapju-szövet fiuruhára 250
- 140 cm. széles gyapjuszövet fiu és leánykabátokra .. 330
- Mosott I-a fehérnemű vászon 43
- Ágynemű vászon, bőrerős... 48
- I-a alsólepedővászon, 145 cm. széles 95
- Duplaszéles fekete cloth, egyenköténye nek, minden minőségben..... L. 90-tól

Iskoláknak, intézeteknek mintázott árajánlatot szívesen küldünk.

Vidéki rendeléseket utánvétellel azonnal szállítunk.

— Az árvízszújtotta lengyel területről Csehszlovákiába menekülnek az éhezők. Varsóból jelentik: A stanislai kerületben, a lengyel-csehszlovák határ körzetében fekvő községekben a katasztrófális vízáradás következtében nagy éhínség ütött ki. A lengyel hatóságok kénytelenek voltak tömegesen kiadni határátlépési igazolványokat Csehszlovákiába, hogy az éhhalálra ítélt lakosság élelmiszerekhez tudjon jutni. A határon drámai jelenetek játszódhatnak le. Többen összeestek az éhségtől. A csehszlovák hatóságok és a határőrség a legnagyobb készséggel segítségükre vannak az éhező lengyelországi menekülteknek. A Drohobycz és Boryslav közti vonalon már helyreállt a vasúti forgalom és a vasutak rendszeresen közlekednek.

— Negyvenötmillió aranyárka értékű briliánst loptak el Berlinben. Berlinből jelentik: Berlin városát szokatlanul nagyarányú lopás tartja izgalomban. Egy párisi ékszerész berlini képviselőjétől 45 millió aranyárka értékű briliánst loptak el. A párisi ékszerész berlini képviselője tegnap egy gyémántküldeményt kapott, amelyet meg akart mutatni egy berlini ékszerésznek. A képviselő a gyémántokat zsebében rejtette el. Automobilon hajtott az „Unter den Linden“ és a Friedrich-strasse sarkára, ahol észrevette, hogy zsebéből eltűnt az a tárca, amelyben a hallatlanul értékes drágakövek voltak. A briliánssok között 4—12 karátos is volt.

Szeptember 9, péntek—12 hétfő
A modern álome
 Ragyogó, színes film az Opera-Mozgóban

— A „Korunk“ új száma. A „Korunk“ szeptemberi száma rendkívül érdekes cikket hoz Kemény Gábor tollából „Szabó Dezső és a magyar sorsprobléma“ címmel. Az Erdélyből Budapestre került sociológus mélyreható analízissel fedi fel Szabó Dezső sokat vitatott rapszódikus, szenvedélyes munkájának szociális motívumait. Boda István befejezi tanulmányát, amelyben azt mutatja ki, hogy kulturánk azért van válságban, mivel elvesztettük az igazság kritériumát s nincs értékmérőnk. A legszenzációsabb az új számban azonban az új regény, amely e számmal indul. Leonhard Frank regénye: a „Polgár“, amelyet Fábry Zoltán fordított le nagy művészettel magyarra a „Korunk“ számára, az utóbbi évtizedek legszebb és legnagyobb irodalmi terméke. A modern szociális irodalom eposza, amelyben szenvedélyes erővel látjuk megszületni az új embert, a szociális embert az individualizmus béklyóiba zárt nyárs-polgárból. A „Polgár“ amellett, hogy a polgári társadalom tragikusan megrázó kritikája, lélektanilag érdekfeszítően felépített embersors-regény. Mélyenjáró és szép írás Pap József novellája: „Szélhámos a mennyekben“, amely a tulvilági büntetés újszerű érdekes értelmezését adja irodalmi formában. A karikatúra szociális jelentőségét mélyíti el Szántó György cikke: a karikatúra mindig az egyéniséget teszi nevetségessé, tehát az individualizmus ellensége, tehát a kollektív szellem pionírja. Gaál Gábor befejezi érdekes tanulmányát a filmről és filmkritikáról.

* Biztosítsuk életünket és vagyonunkat a Franco-Romana Ált. Biztosító Rt.-nél. Képviselet az ország minden helyiségében.

Butorbevásárlók figyelmébe!

Hálók, ebédlők, uriszobák nagy választékban, legkedvezőbb fizetési feltételek mellett kaphatók Fischer Albert butoráruházában, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 61. sz. alatt. Szemben a Neolog templommal. — Irodabutorokban nagy választék.

— Két hete tart a doftanai politikai foglyok éhségsztrájkja. Bukarestből jelentik: A doftanai fegyházban a politikai foglyok már két hete éhségsztrájkot tartanak. A foglyok ilyen módon fejezik ki tiltakozásukat a börtön igazgatósága által foganasított retorziók ellen, amelyek szerint egy hónapon keresztül az összes rabok teljesen el vannak zárva a külvilágtól; sem levelet, sem csomagot nem kézbesítenek ki számukra, látogatót nem bocsátanak be hozzájuk és azt a kedvezményt is megvonják tőlük, hogy a természetben kapott ételmelet ők főzzék meg. Ezeket a retorziókat a börtön igazgatósága azért foganasította, mert amikor a börtönörök súlyosan megverték egy politikai rabot, a többiek tiltakozásukat fejezték ki. Az éhségsztrájk még ma is tart és a rabok sorsáról nem lehet semmit sem tudni.

* Egy menyasszony, aki lekéste a vonatot. A boxhajók menyasszonyáról van szó, akinek érkezését az Opera Mozgó csütörtökre jelezte. Amde lekéste a vonatot. E sportfilm helyett az Opera Mozgó igazgatósága műsorára vette a „Modern Salome” című filmet, amely felülmúlja a másikat szépségben, hiszen színes film és főszerepében a híres Gloria Swanson játszik. Előadások féltat, féltat és féltat órákor, de szombaton és vasárnap délután fél-negykor is.

— Házasság. Folyó hó 11-én, d. u. 4 órákor Baba Novac 20/a. alatt tartandó gyermekeink egybekelési ünnepélyére, k. rokonainkat és ismerőseinket ez uton hívjuk meg. Meisner Jakab és Rosenzweig Emanuel és neje.

* A csodálatos Aladdin lámpa bevonulása Romániába. Érdekesnek tartjuk közölni, hogy a külföldön példátlan elterjedésnek örvendő angol gyártmányú Aladdin petroleum gázizzófénylámpák megkezdtek hódító körutjukat Romániában. Ez a csodálatos világítóeszköz 94 százalék levegővel és 6 százalék petróleummal ég, üzemeltetése tehát olyan minimális, hogy beszerzési árát sokszorosan visszatéríti. Miután pedig sem előmelegítés robbanóanyaggal (benzin, spiritusz stb), sem levegőprelés (pumpulás) nem szükséges, a lámpa szavatolatlan tűz- és robbanásmentes, kezelése pedig olyan egyszerű, hogy egy gyermekre is nyugodtan rábízható. A csodálatos Aladdin lámpáról ingyen és kérmentve küld minden érdeklődőnek ismertetőt a romániai vezérképviselő: Román Aladdin Kereskedelmi R. T. Timisoara, Str. Gen. Joffre 4.

A modern Salome
szenzációs film,
színezett, festői, ragyogó
az Opera-Mozgóban
egészen keddig.

— Két embert lőtt agyon egy dollárra éhes newyorki férfi. Newyorból jelentik: A Harvard klub épületének egyik kilencedik emeleti szobája tegnap véres család dráma színhelye volt. Az O'Lickens család tagjai tartottak itt családi megbeszélést, melyen a vagyon szétosztása is szóba került. A tanácskozás közben a család egyik fűkarságáról és kapzsiságáról közismert tagja revolvért rántott és lövöldözni kezdett. A golyók a család két férfitagját azonnal megölték. Az óriási pánikban két férfi az ablakon ugrott ki, így akarva életét megmenteni. Egyikük az ucca kövezetén rögtön szörnyethalt, míg a másikat súlyos sérüléssel a kórházba szállították, ahol rövid bnlódás után kisenvedett. A gyilkosnak a nagy zűrzavarban sikerült elmenekülnie. Kézrekerítésére széleskörű nyomozást indított a rendőrség.

* Ingyenes állásközvetítő permanenciában működik a Romániai Alkalmazottak Szövetségének Str. Maloasa No. 6. alatt, ahonnan akár tisztviselőt, akár kereskedelmi alkalmazottat gyorsan és díjmentesen közvetítenek.

Panaszkönyv

Honnan tanulnak modort a kolozsvári autóbusszsoffőrök

Kaptuk az alábbi panaszos sorokat:
Tegnap este, minthogy a város külső részében lakom és későre járt az idő, autóbusszal utam. Az autóbussz tele volt hazaigyekvő utasokkal, nőkel és férfiakkal vegyesen. Minden hely el volt már foglalva, de mintegy 30 lépényről valaki kézzel-lábbal integetett a soffőrnek, hogy várja be. Közben megérkezett a másik társaság kocsija és elkezdett túlkölni, ami soffőrnnyelven azt jelenti, hogy az első kocsinak indulnia kell. A soffőr azonban dühbe gurult a figyelmeztetés miatt, leszállt és civakodni kezdett a konkurens cég szolgálatában álló kollégájával. A vita egyre élesebb lett és a soffőr urak olyan reprodukálhatatlan szidalmakkal traktálták egymást, hogy a gyengén pisllakoló villanylámpa is belepirult. A két autóbusszban ülő urinokról nem is szólv.

Ez a barátságos veszekedés csak 15 perccen át tartott. A jámbor utasok egyrésze pedig fogta magát és gyalog indult utjára, mert sem a soffőrök vaskos társalgását, sem a hiábavaló ácsorgást nem voltak hajlandók és képesek elviselni. Egy utas

* Oh milyen gyönyörű. Így kiáltott fel az álmélködő közönség, amely tegnap a ragyogó, színes filmet, a Modern Salomé megnézte az Opera Mozgóban. A színes, vadonatúj film megmutatja, hogy milyen lesz a jövő filmje, mert ez a film már mindenben különbözik a régi gyenge színészű filmektől és különbözik az egyhangú régi, feketétű fotográfált filmektől is. Minden kolozsvárit felhívunk, hogy nézze meg az a filmet az Opera Mozgóban.

* Teljesen ingyen adjuk a következő mellékleteket az Uj Divat minden számához. Egy tizenhatoldalas irodalmi mellékletet, novellák, képek, versek és hasznos tanácsokkal. Egy francia modell eredeti szabás mintaívét. Egy levasalható mintaívét. Hat oldal művészi műnyomásban, a legújabb divatujdonságokat. Ezeket kívül számtalan divatujdonságot, divat-postát tartalmaz a kibővített Uj Divat. Egyes szám ára 25 lej, kapható mindenütt. Romániai megbízott: Ig. Hertz Libraria Editoare Bucuresti, Calea Victoriei 5.

— Még egy gyilkosság terheli Michalkó cseh író lelkiismeretét? Kassáról jelentik: Egy morva városból a kassai rendőrség névtelen levelet kapott, amelyben felbivják a rendőrség figyelmét arra a körülményre, hogy Michalkónak néhány évvel ezelőtt már volt menyasszonya, aki szintén nyomtalanul eltűnt. A rendőrség megindította a legszélesebbkörű nyomozást és megállapította, hogy Michalkó tényleg együtt élt egy leánnyal, akit ezért a szülei kitegadtak. Ez a leány egy morvaországi városból származott és később nyomtalanul eltűnt. A nyomozó hatóságok mindjában arra a meggyőződésre jutnak, hogy Michalkó ezt a nőt is eltette láb alól. Az utolsó napokban számos Pihallgatás történt ez ügyben. A rendőrségen szenzációs fejleményeket várnak.

* Kolár Gusztáv hegedűtanár nyaralásáról hazaérkezett. Fogad lakásán 12-3-ig, Piata Cuza Voda 12.

Butor- árleszállításra

határoztuk el magunkat, hogy üzemünk munká-
sait foglalkoztat-
hassuk, ha tehát
Bösendorfer, Stingl, Wirt, Productiv-
genossenschaft
és Hoffmann zongorát
pianinót,

akar vásárolni, ne sajnálja az utat
Marosvásárhelyre és tekintse meg
Székely és Rétí
butorgyár rt.

hatalmas raktárait. Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

Hirdessen az Uj Keletben

A RATALSÁG SZÉPSÉGÉT és ODESEGET
FÜKÖZNI ÉS MEGŐZNI KIZÁRÓLAG A FELÜLMULHATATLAN
PERLE DE PARIS
JOCKEY CLUB
FLEUR D'ELITE
ETOILE DE FRANCE
LADY
FALX DE COLOGNE ÉS ILLATSIER
HASZNÁLATA UTÁN LEHET

SPORT

A Hakoah első két bajnoki pontja. A bécsi Hakoah, az első mérkőzését az Admira ellen 4:2 arányban elvesztette az elmúlt vasárnapon. A bécsi zsidó csapat most az ugyancsak erős Simmeringerekkel mérkőzött meg és ezeket heves küzdelem után 2:1 (0:0) arányban biztosan legyőzte. Wortmann és Kestler rugták a Hakoah góljait, kivülük a bravurosan védő Halmos kapus Schwartz és Fischer váltak ki a győztes Hakoahból, amely előreláthatólag jelentős szerepet fog vinni ezévbén az osztrák futballbajnokságban.

Az új magyar válogatott futbalcsapat. A magyar futbalcsapatok már két éve szívós harcot folytatnak abban az irányban, hogy külföldre távozott erősségeiket visszanyerjék. A profizzionizmus bevezetésével egész sereg kitűnő magyar futballjátékos tért vissza Budapestre, ezidén pedig olyan nagyságokat szállítottak vissza a magyarok, mint például Konrad Kálmán és Hirzer. Szeptember 25-én Ausztria legjobbjával mérkőzik a magyar válogatott csapat és előreláthatólag ezen a meccsen a következők fogják képviselni a magyar színeket: Weinhardt—Fogl II., Dudás—Fuhrmann, Bukovi, Obitz—Ströck Albi, Takács, Orth, vagy Konrad II., Hirzer, Kohut. Ez a csapat valóban tekintélyes erőt reprezentál és minthogy az eddigi osztrák-magyar klubtalálkozásokból a magyarok kerültek ki győztesként, valószínűleg a nemzetközi találkozás is a magyarok győzelmével fog végződni. Figyelemreméltó az összeállításban Ströck Albi neve, aki az elmúlt évben Nagyváradról került fel az UTE-be. A fiatal, talentesos váradi játékos rövid idő alatt tüneményes karriert futott be és ma egyike a legjobb csatároknak.

Kisasszony napi eredmények. Kolozsvár: KMSC—KAC 3:2 (3:2). A munkásokat Istvánffy és Cipcigan erősítették meg. — Budapest: FTC—Viena 2:0 (1:0). A budapesti csapat nagy fölényben játszott. Hungaria—Vasas 3:3 (1:2). A Hungaria pontvesztése nagy meglepetés. — Szombathely: Sabaria—Wiener AC 4:1 (3:1).

A nagyváradi „Törekvés” jubileuma. A nagyváradi „Törekvés” MTE folyó hó 11-én ünnepi fennállásának 15 éves évfordulóját. Az egyesület a jubileum alkalmából nagyszabású sportünnepséget rendez, amelynek programja a következő: Vasárnap délelőtti országos atlétikai verseny és országos kerékpárverseny. Ezt követi az egyesület zászlójának felavatása. Ezt az összes társesületeknek saját zászlóik alatt történő impozáns felvonulása vezeti be s az Egyet tagjainak, a város előkelőségeinek s a társesületeknek saját nevével ellátott ezüst zászlószegek beverése fejezi be. Ezután az AMTE „Törekvés” jubiláris futballmérkőzés következik, mely rendkívül nívós s élszánt küzdelmet ígér a két munkásegylet között. Este 9 órákor a Kereskedelmi Csarnok disztermében jubileumi diszközgyűlés lesz és ezt egy társasvacsora és reggelig tartó táncmulatság fogja követni.

K

A kül

(Cluj-Kol) tudósítójától. után a ne Kanadában é természet sokk és hatalmas világrészekbe kilátások. O mennyiségű nősen rozso.

A rom t,rmészetesen földi árlemor lomban a lan mert a falusi latokkal van értékesíteni. nyiségek kerit mert az expo tól. Gabonak hogy belföldi irányzatukat. a legujabb szerint már csak 95

ami az előző nál 15 ezer az idei termés lyennek néhá ezt a jó minő

A különbe semmilyen érc iránt. Ugyszó rolt az utóbbi országban a buza mázsánké ják felemelni. egyedül érdekl kampányra igé tett életbe a kilósnál gyeug nagyobb zusat jesen tilos. Az export tehát s tet eredménny

iránt, amelyet sett és vásárol lanyhult az é rendeltetéssel

ára is állandóan van rá. Bécsbe is nehezen lehet

Egyesült Köz
lelzálogbank

Devizák

Zürich	...
Newyork	...
London	...
Páris	...
Milano	...
Prága	...
Budapest	...
Belgrád	...
Bukarest	...
Varsó	...
Bécs	...
Berlin	...

Száz lej ár

Közgazdaság

A külföldi áresés miatt nem tud megindulni a romániai gabonaexport

Az ideai termés jóval gyengébb lesz, mint amilyenek ígérkezett

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Két héttig tartó szilárd tendencia után a nemzetközi gabonapiac ellanyhult. Kanadában és az Egyesült-Államokban a buza-termés sokkal jobb, mint amilyenre becsülték és hatalmas fölösleg várakoztat. A többi világrészekben is lényegesen javultak a termés-kilátások. Oroszország ugyancsak tekintélyes mennyiségű gabonát készül piacra dobni, különösen rozst.

A román gabonakivitel kilátásai

természetesen lényegesen rosszabbodtak a külföldi árlemorzsolódások miatt. A belföldi forgalomban a lanyha tendencia még nem érezhető, mert a falusi lakosság egyelőre a mezei munkálatokkal van elfoglalva és nem siet a termést értékesíteni. A piacra csak jelentéktelen mennyiségek kerülnek, amelyek alig találnak vevőre, mert az exportőrök is tartózkodnak a vásárlástól. Gabonakereskedők körében számolnak azzal, hogy belföldön a gabonaárak megtartják szilárd irányzatukat. Erre abból következtetnek, hogy a legújabb hivatalos terméseredmény-bebecslés szerint már

csak 95 ezer vagon fölöslegre lehet számítani,

ami az előző beccsléssel szemben egyedül a zabnál 15 ezer vagon deficitet jelent. Általában az ideai termés lényegesen gyengébb, mint amilyenek néhány héttel ezelőtt mutatkozott és ezt a jó minőség csak részben kompenzálja.

A különben is inaktív nyugati piacokon semmilyen érdeklődés nincs a román gabona iránt. Ugyiszólván egyedül Délolaszország vásárolt az utóbbi időben romániai búzát. Franciaországban a belföldi mezőgazdaság érdekében a buza mázsánkénti importvámját 7 frankra akarják felemelni. Görögország, amely momentán egyedül érdeklődik a román buza iránt, az új kampányra igen szigorú intézkedéseket léptetett életbe a külföldi áru beviteléről. A 78 kilónál gyengébb minőségű és 2 százaléknál nagyobb zuzatot tartalmazó buza importja teljesen tilos. Az árak is állandóan esnek. Az export tehát semmilyen irányban sem kecsesget eredményel.

A rozsz

iránt, amelyet a hét elején Bécs élénken keresett és vásárolt 167—171 cseh koronáért, ellanyhult az érdeklődés és ma már ausztriai rendeltetéssel nagyon nehéz árut elhelyezni.

Az árpa

ára is állandóan esik. Vevő még így is alig van rá. Bécsben, ahol már az utóbbi napokban is nehezen lehetett 200—202 schillinget elérni,

a vásárlás teljesen megszűnt. Belföldön is körülbelül 2000—2500 lejjel esett az árpa ára.

Az általános áresés nem kímélte meg a tengerit sem.

A világpiacon leg-lkéseregettebb La Plata áru 152 schillingről 149-re esett. Az utóbbi időben néhány kötés jött létre román kukoricában észak-afrikai rendeltetéssel szeptemberi szállításra körülbelül 160 schillinges alapon. Ezek az árak azonban nem nagyon koveniálnak a román piac igényeinek. A beszarábiai tengeri jelenlegi ára 43—44 ezer lej ab feladóállomás, Brailában és Galacban 50—51 ezer lej, a Binátban 53 ezer lej.

A zab

belföldi ára meghaladja a világpiacon paritást és így ebből a cikkből sincs export. Belföldön a zab 50—51 ezer lej ab hajó, míg külföldön 163—172 schilling között váltakozik.

Bab

iránt egyedül Görögország részéről mutatkozik vásárlási kedv, elég megfelelő árak mellett. Új termésű babért szeptemberi szállításra 220—234 schillinget fizetnek. A regátban 66—67 ezer lej a bab ára.

A revízió alá vett vámtarifa elveivel lesz összhangban az új teheráruíjsszabás. Bukarestből jelentik: Teodorescu, a CFR új vezérigazgatója szombat délutánra magához kérte a sajtó képviselőit, hogy ismertesse programját. A CFR igazgatósága jelenleg az árutarifa revíziójával foglalkozik. Valószínű, hogy január elsejével életbelép az új tarifa, amelynek elvei összhangzásban lesznek az új vámtarifával. A szemlélyvonatok negyedik osztályát megszüntetik.

Mindenütt kaphatók:

és
URSUS-Extra világos
HERKULES dupla maláta
 !
 kolozsvári
 sörkülönlegességek!
URSUS-CZELL sörfőzde,
 Kolozsvár (Monostor)

Tőzsde

A piac tartózkodó és üzletellen.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Buka-rest	Buda-pest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3140—3150	—	—	491 ³ / ₄	3150	11025	13676	65062	192812
Newyork	162—16250	51866	51855	2550	163	57132	70940	3375	—
London	792—794	252112	252137	12402	792	2778 ³ / ₄	3449	16406	48612
Páris	640—650	2033 ¹ / ₂	2033 ¹ / ₄	—	640	2240	2781	1323 ¹ / ₄	392
Milano	835—895	2820	2819 ¹ / ₂	138 ³ / ₄	890	3107	38555	18345	544
Prága	480—481	1537 ¹ / ₂	1537	—	484	169400	210225	—	—
Budapest	2850—2860	9075	9075	—	—	—	12410	590 ¹ / ₂	—
Belgrád	—	913	913	—	—	1006 ¹ / ₂	1249 ¹ / ₄	59425	—
Bukarest	—	318	318	1561	—	351	43675	2080	—
Varsó	—	58	58	—	—	6390	7926	371 ¹ / ₄	—
Bécs	2300—2310	7310	7310	—	2305	80550	—	47571	—
Berlin	3870—3880	12338	12338	—	3880	13600	16870	80250	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 313, Páris 1561, Budapest 351, Bécs 43675, Prága 2080.

Megérkeztek a legújabb divatu őszi és téli angol szövetyujdonságok és a

legjutányosabb árákért
 előnyös feltételek mellett, divatlap szerinti ruhák készülnek

HERKOVITS JENŐ

uriszabónál, Cluj, Str. Iuliu M. és Vlahuta sarok — (v. Szentegyház-u. és Bolyai-u. sarok)

Temesváron orth, zsidó okleveles tanítónál tanulók

szállásra és ételmezésre

elhelyezést nyerhetnek. Szigorú שרף ételmezés, vallásos nevelés, correpetálás. Értekezni lehet szeptember 15 től kezdődőleg. **Kálmán**, Helvét u. 1.

Páratlan olcsóság!

az összes ünnepi cikkekben, míg a készlet tart

מהזורים

Machsorim 1, 2, 4, 5 és 9-es diszkteses garnitúrák német, zsargon v. magyar fordításban már 40 lejtől feljebb.

טליתים

Gyapju és selyem talesim, teljesen felszerelve, minden kivitelben és nagyságban és a legjobb minőségben, már 300 lejtől feljebb.

Ezenkívül **Mirjamok** vászon, börrimitatio és valódi börkötéses **imakönyvek**.

סליחת מענה לשון תפילין ציצית מוזהות

És az összes ünnepi és rituális cikkek óriási nagy választékban érkeztek raktárra. Megrendelhetők a legolcsóbb és legbiztosabb bevásárlási forrásnál, a

„Safruth“

zsidó könyvkereskedésben
 Cluj, P. M. Viteazul (Széchenyi-tér) 39.

Postai megrendelések a beérkezés napján pontosan eszközöltetnek. — Vizonteladóknek nagy árkeletvezmény. Kérjen árjegyzéket.

Szabó János autójavitó műhelyét

Cluj, Str. Jasilor 2 szám alól

Reg. Ferd. 56-58.

szám alá helyezte át.

Prima tüzfát

legjutányosabban házhoz szállít **FISCHER** fatelep, Cluj, Piata Gării No 2.

Telefon 1300 Telefon 1300

Világmarkás zongorák

engros árban részletre is, — 5 évi jótállással

Sternberg -- Oradea
 Regele Ferdinand 14.

